

Uchwała nr XIII/139/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 20 grudnia 2022 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu gminy Szczytna przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok

Na podstawie art. 13 pkt 3 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewelina Kruk-Florkowska — przewodnicząca,
- 2) Ewa Pudło — członek,
- 3) Marek Głód — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu gminy Szczytna przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej na 2023 rok.

Uzasadnienie

I. Obowiązek przedstawienia przez regionalną izbę obrachunkową opinii w sprawie możliwości sfinansowania deficytu zaplanowanego w projekcie uchwały budżetowej, a następnie uchwalonego przez jednostkę samorządu terytorialnego, wynika z art. 246 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm., zwanej dalej – „u.f.p.”). W wydawanej opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

II. Skład Orzekający na podstawie przedłożonego projektu uchwały budżetowej gminy Szczytna na rok 2023 ustalił, że planowane są następujące wielkości budżetowe:

1. Dochody budżetu ogółem w kwocie 33.636.104,23 zł z tego: dochody bieżące w kwocie 28.174.349,88 zł i dochody majątkowe w kwocie 5.461.754,35 zł.

2. Wydatki budżetu ogółem w kwocie 38.548.582,84 zł z tego: wydatki bieżące w kwocie 31.675.550,84 zł i wydatki majątkowe w kwocie 6.873.032,00 zł.

3. Deficyt budżetu w kwocie 4.912.478,61 zł.

4. Przychody budżetu w kwocie 6.787.140,61 zł (przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz z tytułu kredytów i pożyczek).

5. Rozchody budżetu w kwocie 1.874.662,00 zł (spłata kredytów i pożyczek).

W finansowanie budżetu włączono środki sklasyfikowane w §905 „przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach”, tj. środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że z obliczeń dokonanych z uwzględnieniem przewidywanego wykonania w 2022 r. (wykazanego w przedłożonym wraz z projektem uchwały budżetowej projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej) nie wynika możliwość uzyskania przez Gminę tak sklasyfikowanych środków w wysokości zaplanowanej w uchwale budżetowej na 2023 r. Na możliwość posiadania środków ujętych w projekcie uchwały budżetowej wskazano w przedłożonych w dniu 19 grudnia 2022 r. wyjaśnieniach. Skład Orzekający zwraca jednak uwagę, że w przypadku nieuzyskania ww. środków w planowanej wysokości konieczne będzie dokonanie zmian wielkości budżetowych planowanych na 2023 rok.

Z projektu uchwały budżetowej wynika, że dochody ze sprzedaży majątku w 2023 r. zaplanowano w wysokości 3,1 mln zł. W latach 2020, 2021 i 2022 r. (wg stanu na koniec III kwartału) dochody z ww. tytułu wykonano odpowiednio w wysokości 0,69 mln zł, 0,60 mln zł i 0,08 mln zł. Niezrealizowanie założeń przyjętych przy planowaniu budżetu na 2023 r. tj. dochodów z tytułu sprzedaży majątku w planowanej wysokości spowoduje zwiększenie deficytu. Konieczne będzie zapewnienie innych źródeł finansowania zaplanowanych w budżecie wydatków inwestycyjnych lub ich ograniczenie. Wskazuje się zatem na potrzebę bieżącego monitorowania realizacji planowanych w budżecie dochodów oraz poziomu zaciąganych przez Gminę zobowiązań.

Dochody bieżące określono w kwocie 28.174.349,88 zł, natomiast wydatki bieżące w kwocie 31.675.550,84 zł. Zachowanie relacji, o której mowa w art. 242 u.f.p. następuje po uwzględnieniu regulacji art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 25 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (poz. 1927), zgodnie z którą w latach 2022-2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 u.f.p., pod warunkiem że w latach 2022-2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach. Prognozowana w projekcie WPF suma nadwyżek jest wyższa od kwoty przekroczeń o 11.922.383,01 zł.

Łącznie z projektem uchwały budżetowej przedłożony został projekt wieloletniej prognozy finansowej, zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty w latach 2023 – 2029. Przewidywana na koniec 2023 roku kwota długu wynosi 7.831.019,29 zł, co stanowi 23,28% planowanych dochodów.

Z projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w okresie spłaty długu wpływ na kształtowanie dopuszczalnego wskaźnika spłaty, o którym mowa w art. 243 u.f.p., będzie miała realizacja wielkości budżetowych, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). W projekcie uchwały założono, że w latach 2023–2025 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie 2,1 mln zł, przy planowanej na rok 2023 ujemnej wielkości 3,5 mln zł. Wykonanie nadwyżek operacyjnych w wielkościach poniżej zakładanych spowoduje obniżenie dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych prognozą.

Realizacja dochodów z tytułu sprzedaży majątku podobnie jak realizacja wyniku operacyjnego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) ma wpływ na kształtowanie się dopuszczalnego wskaźnika zdolności spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. w kolejnych latach budżetowych. Ich niezrealizowanie może wpłynąć na obniżenie ww. wskaźnika. Podkreślenia wymaga przy tym, że w latach 2026-2027 dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 u.f.p. jest tylko nieznacznie wyższy od obliczonej dla tych lat relacji spłat zobowiązań finansowych do dochodów bieżących. Różnica ta wynosi w 2026 r. 0,57%, w 2027 r. 0,09%

Dług gminy od 2024 roku będzie się stopniowo zmniejszał, a źródłem spłaty zaciągniętych zobowiązań będą planowane nadwyżki budżetu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względnie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust.2 u.f.p. - podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewelina Kruk-Florkowska